НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра готельно-ресторанної справи та туризму

ЗАТВЕРДЖЕНО
Факультет економічний
“18” червня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ

Галузь знань J «Транспорт та послуги»
Спеціальність J3 «Туризм та рекреація»
Освітня програма «Туризм»
Факультет Економічний
Розробники: Ірина КУДІНОВА, доцент кафедри готельно-ресторанної справи та туризму, к.е.н., доцент

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Дисципліна «Сільський зелений туризм» сприяє задоволенню освітніх інтересів майбутніх фахівців у сфері туризму, а також розвитку компетенцій, пов'язаних із розумінням специфіки сільських територій, збереженням локальної культурної спадщини та впровадженням сталих підходів до організації туристичної діяльності. Здобувачі повинні бути спроможними ефективно планувати, організовувати та просувати послуги сільського туризму з урахуванням природно-географічних, соціально-культурних і економічних особливостей територій.

Основними завданнями вивчення дисципліни є засвоєння студентами: сутності та змісту основних понять і категорій сільського зеленого туризму; нормативно-правової бази функціонування сільських туристичних господарств; особливостей взаємодії з місцевими громадами та формування туристичного продукту з орієнтацією на автентичність і локальність; принципів сталого розвитку та екологічної відповідальності в сільському туризмі; інструментів маркетингу та просування послуг сільського зеленого туризму; підходів до сервісного обслуговування гостей у сільських садибах; форм і методів організації дозвілля туристів у сільській місцевості з урахуванням традицій, звичаїв і ремесел регіону.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	*бакалавр*	
Спеціальність	J3 «Туризм та рекреація»	
Освітня програма	Туризм	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота)	х	
Форма контролю	*екзамен*	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	2
Семестр	2	2
Лекційні заняття	30 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	10 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	60 год.	100 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Сільський зелений туризм» є набуття здобувачами вищої освіти теоретичних професійних знань і практичних навичок з організації діяльності в сфері сільського зеленого туризму. В основу вивчення курсу покладено необхідність розвитку туризму на засадах сталості, збереження гармонійного поєднання економічного, соціального та екологічного аспектів туристичної діяльності.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Сільський зелений турим» - «Організація туризму», «Активний туризм», «Інформаційні системи і технології в туризмі».

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність: здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи екологічних та туризмознавчих наук, з урахуванням принципів збалансованого природокористування, в тому числі на природоохоронних територіях та у сільській місцевості.

загальні компетентності:

К02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К05. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

К17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

К19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

К21. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.

К31. Знання і розуміння засад збалансованого природокористування з урахуванням екологічних і соціокультурних аспектів з акцентом на розвиток сільського зеленого туризму.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

ПР07. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.

ПР23. Розуміти і вміти використовувати на практиці засади збалансованого природокористування з урахуванням екологічних і соціокультурних аспектів з акцентом на розвиток сільського зеленого туризму.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. Сільський зелений туризм: історія та сучасний стан													
Тема 1. Сільський зелений туризм в Україні та його місце в системі загального туризму	1	8	2	2			4	8	1	1			6
Тема 2. Організаційно-законодавче забезпечення сільського зеленого туризму в Україні	2	8	2	2			4	8	1	1			6
Тема 3. Європейський досвід організації сільського зеленого туризму	3	7	2	2			3	7	0,5	0,5			6
Тема 4. Інфраструктура та передумови для розвитку сільського зеленого туризму	4	7	2	2			3	7	0,5	0,5			6
Тема 5. Інклюзивний сільський зелений туризм	5	7	2	2			3	6	0,5	0,5			5
Тема 6. Перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні	6	7	2	2			3	7	0,5	0,5			6
Разом за модулем 1	**44**		**12**	**12**			**20**	**43**	**4**	**4**			**35**
Модуль 2. Організація та планування сільського зеленого туризму													
Тема 7. Економіка сільського зеленого туризму	7	8	2	2			4	8	0,5	0,5			7
Тема 8. Організаційно-управлінський процес в сільському зеленому туризмі	8	8	2	2			4	8	0,5	0,5			7
Тема 9. Сутність, принципи, цілі та завдання маркетингу	9	8	2	2			4	8	0,5	0,5			7

сільського зеленого туризму													
Тема 10. Особливості бізнес-планування сільського зеленого туризму	10	8	2	2			4	8	0,5	0,5			7
Тема 11. Диверсифікація сільського зеленого туризму	11	8	2	2			4	11	2	2			7
Разом за модулем 2	**40**		**10**	**10**			**20**	**43**	**4**	**4**			**35**
Модуль 3. Якість у сільському зеленому туризмі													
Тема 12. Якість у сільському зеленому туризмі	12	9	2	2			5	8	0,5	0,5			7
Тема 13. Система категоризації сільської бази розміщення	13	9	2	2			5	8	0,5	0,5			7
Тема 14. Партнерство в механізмі ринку сільського зеленого туризму	14	9	2	2			5	9	0,5	0,5			8
Тема 15. Особливості етики гостинності, медичного обслуговування та страхування в СЗТ	15	9	2	2			5	9	0,5	0,5			8
Разом за модулем 3	**36**		**8**	**8**			**20**	**34**	**2**	**2**			**30**
Усього годин	**120**		**30**	**30**	**-**	**-**	**60**	**120**	**10**	**10**			**100**

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Сільський зелений туризм в Україні та його місце в системі загального туризму	2
2.	Організаційно-законодавче забезпечення сільського туризму в Україні	2
3.	Європейський досвід організації сільського зеленого туризму	2
4.	Інфраструктура та передумови для розвитку сільського зеленого туризму	2
5.	Інклюзивний сільський зелений туризм	2
6.	Перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні	2
7.	Економіка сільського зеленого туризму	2
8.	Організаційно-управлінський процес в сільському зеленому туризмі	2

9.	Сутність, принципи, цілі та завдання маркетингу сільського зеленого туризму	2
10.	Особливості бізнес-планування сільського зеленого туризму	2
11.	Диверсифікація сільського зеленого туризму	2
12.	Якість у сільському зеленому туризмі	2
13.	Система категоризації сільської бази розміщення	2
14.	Партнерство в механізмі ринку сільського зеленого туризму	2
15.	Особливості етики гостинності, медичного обслуговування та страхування в СЗТ	2
Разом		**30**

4. Теми семінарських, практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Сільський зелений туризм в Україні та його місце в системі загального туризму	2
2.	Організаційно-законодавче забезпечення сільського туризму в Україні	2
3.	Європейський досвід організації сільського зеленого туризму	2
4.	Інфраструктура та передумови для розвитку сільського зеленого туризму	2
5.	Інклюзивний сільський зелений туризм	2
6.	Перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні	2
7.	Економіка сільського зеленого туризму	2
8.	Організаційно-управлінський процес в сільському зеленому туризмі	2
9.	Сутність, принципи, цілі та завдання маркетингу сільського зеленого туризму	2
10.	Особливості бізнес-планування сільського зеленого туризму	2
11.	Диверсифікація сільського зеленого туризму	2
12.	Якість у сільському зеленому туризмі	2
13.	Система категоризації сільської бази розміщення	2
14.	Партнерство в механізмі ринку сільського зеленого туризму	2
15.	Особливості етики гостинності, медичного обслуговування та страхування в СЗТ	2
Разом		**30**

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Сільський зелений туризм в Україні та його місце в системі загального туризму	4
2.	Організаційно-законодавче забезпечення сільського туризму в	4

	Україні	
3.	Європейський досвід організації сільського зеленого туризму	3
4.	Інфраструктура та передумови для розвитку сільського зеленого туризму	3
5.	Інклюзивний сільський зелений туризм	3
6.	Перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні	3
7.	Економіка сільського зеленого туризму	4
8.	Організаційно-управлінський процес в сільському зеленому туризмі	4
9.	Сутність, принципи, цілі та завдання маркетингу сільського зеленого туризму	4
10.	Особливості бізнес-планування сільського зеленого туризму	4
11.	Диверсифікація сільського зеленого туризму	4
12.	Якість у сільському зеленому туризмі	5
13.	Система категоризації сільської бази розміщення	5
14.	Партнерство в механізмі ринку сільського зеленого туризму	5
15.	Особливості етики гостинності, медичного обслуговування та страхування в СЗТ	5
Разом		**60**

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних робіт;
- захист самостійних робіт.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно з чинним «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Сільський зелений туризм: історія та сучасний стан		
Практична робота 1. Сільський зелений туризм в Україні та його місце в системі загального туризму	ПР 02, 14, 23 Знати: - суть сільського зеленого туризму, його місце в системі загального туризму, основи крос-культурного менеджменту та методи дослідження культурних відмінностей у сфері туризму. Вміти: - застосовувати знання про культурні особливості та специфіку сільського туризму для ефективного управління туристичною діяльністю у багатокультурному середовищі.	10
Практична робота 2. Організаційно-законодавче забезпечення сільського зеленого туризму в Україні	ПР 01, 02, 23 Знати: - нормативно-правову базу, організаційні засади та особливості державного регулювання сільського зеленого туризму в Україні. Вміти: - аналізувати законодавчі акти, застосовувати правові норми та організаційні механізми для планування та ведення діяльності у сфері сільського зеленого туризму.	10
Практична робота 3. Європейський досвід організації сільського зеленого туризму	ПР 02, 07, 14, 23 Знати: - основні моделі, принципи функціонування та форми підтримки сільського зеленого туризму в європейських країнах, а також практики законодавчого та інституційного забезпечення. Вміти: - порівнювати український та європейський досвід, визначати ефективні практики та адаптувати європейські підходи до розвитку сільського туризму в Україні.	10
Практична робота 4. Інфраструктура та передумови для розвитку сільського зеленого туризму	ПР 02, 07, 14 Знати: - основні інфраструктурні компоненти та природні, соціально-економічні, культурні й правові передумови, що сприяють розвитку сільського зеленого туризму. Вміти: - оцінювати рівень розвитку інфраструктури та визначати потенціал територій для організації сільського зеленого туризму на основі наявних передумов.	10
Практична робота 5. Інклюзивний сільський зелений	ПР 02, 07, 14 Знати: - сутність інклюзивного туризму, принципи	10

туризм	доступності в сільському зеленому туризмі та вимоги до адаптації послуг для осіб з особливими потребами. Вміти: - розробляти інклюзивні туристичні продукти, враховувати потреби різних категорій туристів і впроваджувати елементи доступності в об'єктах сільського зеленого туризму.	
Практична робота 6. Перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні	ПР 07, 12, 14, 23 Знати: - основні напрями розвитку сільського зеленого туризму в Україні, його роль у соціально-економічному зростанні сільських територій, а також чинники, що сприяють або стримують його розширення. Вміти: - аналізувати сучасні тенденції та перспективи розвитку сільського зеленого туризму, оцінювати потенціал регіонів для впровадження туристичних ініціатив і розробляти стратегії розвитку з урахуванням національних та міжнародних практик.	10
Самостійна робота		**10**
Модульна контрольна робота 1.		**30**
Всього за модулем 1		**100**
Модуль 2. Організація та планування сільського зеленого туризму		
Практична робота 7. Економіка сільського зеленого туризму	ПР 02, 07, 23 Знати: - основи економічної діяльності в сфері сільського зеленого туризму, джерела доходів, витратну структуру, форми державної підтримки та економічні чинники впливу на розвиток галузі. Вміти: - розраховувати економічну ефективність функціонування агроосель, планувати бюджети туристичних послуг і застосовувати фінансово-економічні інструменти для розвитку сільського туризму.	10
Практична робота 8. Організаційно-управлінський процес в сільському зеленому туризмі	ПР 07, 14, 23 Знати: - основи організації та управління діяльністю у сфері сільського зеленого туризму, структуру управлінських процесів, функції суб'єктів господарювання та роль місцевого самоврядування. Вміти: - планувати, організовувати та контролювати діяльність агрооселі або туристичного господарства, приймати управлінські рішення з урахуванням специфіки сільського туризму та забезпечувати ефективну взаємодію між усіма учасниками	10

	процесу.	
Практична робота 9. Сутність, принципи, цілі та завдання маркетингу сільського зеленого туризму	ПР 07, 14, 23 Знати: - сутність маркетингу сільського зеленого туризму, його основні принципи, ключові цілі та завдання щодо формування попиту, просування туристичних продуктів і задоволення потреб цільових груп. Вміти: - розробляти маркетингові стратегії та плани для сільських туристичних об'єктів, аналізувати ринок, сегментувати аудиторію та впроваджувати ефективні інструменти просування і продажу туристичних послуг.	10
Практична робота10. Особливості бізнес-планування сільського зеленого туризму	ПР 07, 14, 23 Знати: - основні етапи та складові бізнес-плану для сільського зеленого туризму, особливості оцінки ринку, фінансового планування та врахування екологічних і культурних факторів. Вміти: - розробляти детальний бізнес-план для туристичного сільського господарства, враховуючи специфіку галузі, аналізувати ризики та планувати заходи для забезпечення сталого розвитку бізнесу.	10
Практична робота11. Диверсифікація сільського зеленого туризму	ПР 02, 07, 23 Знати: - поняття диверсифікації в сільському зеленому туризмі, основні напрями розширення туристичних послуг та вплив різноманітності пропозицій на розвиток галузі. Вміти: - розробляти та впроваджувати різноманітні туристичні продукти і послуги в сільських територіях для залучення ширшої аудиторії та підвищення конкурентоспроможності бізнесу	10
Самостійна робота		20
Модульна контрольна робота 2.		**30**
Всього за модулем 2		**100**
Модуль 3. Якість у сільському зеленому туризмі		
Практична робота12. Якість у сільському зеленому туризмі	ПР 07, 09, 23 Знати: - поняття якості в сільському зеленому туризмі, стандарти обслуговування, критерії оцінки якості туристичних послуг та фактори, що впливають на задоволення туристів. Вміти: - забезпечувати високий рівень якості послуг у сільських туристичних об’єктах, впроваджувати	10

	системи контролю якості та аналізувати відгуки клієнтів для покращення сервісу.	
Практична робота13. Система категоризації сільської бази розміщення	ПР 02, 07, 23 Знати: - принципи та критерії категоризації сільських готелів, садиб, агроосель і інших об'єктів розміщення, а також нормативні документи, що регламентують їх класифікацію в Україні. Вміти: - застосовувати правила категоризації для оцінки і класифікації сільських об'єктів розміщення з метою підвищення їх конкурентоспроможності та якості сервісу.	10
Практична робота14. Партнерство в механізмі ринку сільського зеленого туризму	ПР 07, 09, 14 Знати: - роль і види партнерства між учасниками ринку сільського зеленого туризму, принципи побудови ефективної співпраці та механізми взаємодії між господарствами, органами влади і туристичними операторами. Вміти: - встановлювати та підтримувати партнерські відносини, координувати спільні проєкти і ініціативи для розвитку сільського зеленого туризму та підвищення конкурентоспроможності регіону.	10
Практична робота15. Особливості етики гостинності, медичного обслуговування та страхування в СЗТ	ПР 07, 09 14 Знати: - основи етики гостинності у сільському зеленому туризмі, вимоги до медичного обслуговування туристів та особливості страхових послуг у цій сфері. Вміти: - застосовувати етичні стандарти обслуговування, організовувати медичне забезпечення відпочивальників і підбирати відповідні страхові продукти для мінімізації ризиків під час туристичних поїздок.	10
Самостійна робота		30
Модульна контрольна робота 3.		**30**
Всього за модулем 3		**100**
Навчальна робота		**(М1+М2+М3)/2*0,7≤70**
Екзамен		**30**
Всього		**(Навчальна робота + екзамен) ≤100**

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени / заліки)
90-100	відмінно

74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2790).
2. Конспекти лекцій та їх презентації ((доступні на навчальному порталі НУБіП України eLearn https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2790).
3. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з дисципліни «Сільський зелений туризм» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 242 «Туризм і рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм» / розробник: І.П. Кудінова. - Київ: НУБіП, 2025. – 37 с.
4. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт з дисципліни «Сільський зелений туризм» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності J3 «Туризм та рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм» / розробник: І.П. Кудінова. - Київ: НУБіП, 2026. – 33 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Гапоненко Г. І., Парфіненко А.Ю., Шамара І. М. Організація сільського зеленого туризму / Підручник. Університетська книга. – 2025. – 300 с.
2. Гапоненко Г.І., Парфіненко А.Ю., Шамара І.М. Сільський зелений туризм / Навч. посібник. Каравелла. – 2023. – 272 с.

3. Диверсифікація європейського сільського туризму через збалансованість та креативність: навчально-практичний посібник / за ред. А. В. Череп, Н. С. Венгерської. – Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика». – 2022. – 272 с.

4. Імплементація європейського досвіду комплементарного розвитку сталого сільського туризму та креативних індустрій: монографія / А. В. Череп, Н. С. Венгерська, Л. В. Безкоровайна та ін.; за заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2023. 224 с.

5. Сфера послуг. Туризм і рекреація : словник / Укладачі С.В. Мельниченко, І.В. Ковальчук, І.П. Кудінова, С.І. Мосіюк, О.Б. Моргулець, В.В. Самсонова, О.А. Стретович, С.Г. Качмарчик. – К. : НУБіП України, Том 1, 2025. – 545 с.

6. Сфера послуг. Індустрія гостинності : словник Том 4. Частина І / Укладачі С.В. Мельниченко, Л.М. Гопкало, І.П. Кудінова, Є.В. Козловський, І.В. Ковальчук,О.Б. Моргулець, С.І. Мосіюк, С.М. Неіленко, О.А. Стретович,В.В. Самсонова, – К. : НУБіП України, 2026. – 411 с.

7. Сфера послуг. Індустрія гостинності : словник Том 4. Частина ІІ / Укладачі С.В. Мельниченко, Л.М. Гопкало, І.П. Кудінова, Є.В. Козловський, І.В. Ковальчук,О.Б. Моргулець, С.І. Мосіюк, С.М. Неіленко, О.А. Стретович, В.В. Самсонова, – К. : НУБіП України, 2026. – 448 с.

Допоміжні

1. Кудінова, І. (2026). Вплив війни на розвиток сільського туризму в Україні: . виклики, адаптаційні стратегії та перспективи. Development Service Industry Management, 2, 270-277. https://doi.org/10.31891/dsim-2026-14(34).

2. Кудінова І.П., Самсонова В.В. (2025). Європейський вектор розвитку сільського зеленого туризму: досвід, тенденції та перспективи для України. Acta Academiae Beregsasiensis. Economics, № 9 (2025). С. 62-76. https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-9-62-76

3. Michał Roman; Norbert Kawęcki; Iryna Kudinova; Arkadiusz Niedziółka; Ewa Szczucka; Monika Wojcieszak-Zbierska. Agritourism farms as places of providing therapeutic services for people with autism spectrum disorder. Turystyka I Rozwój Regionalny, 2024, (22), 107–120.

4. Michał Roman; Iryna Kudinova; Viktoriia Samsonova; Norbert Kawęcki (2024). Innovative Development of Rural Green Tourism in Ukraine. *Tourism and Hospitalsty*. 2024, *5*(3), 537-558; https://doi.org/10.3390/tourhosp5030033

5. Gabryjończyk, P., Kudinova, I., Samsonova, V. (2024). Rural tourism as a priority area for the development of agro-houses and rural areas of Ukraine. *Turystyka I Rozwój Regionalny*, 2024, (21), 45–55.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Спілки сільського зеленого туризму України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://www.greentour.com.ua/